

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/392/2015
Identifikačné číslo spisu:	1213210537
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1213210537.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ W.. M. B., bývajúceho v B., N. XX, 2/ W.. S. B., bývajúcej v B., O. X, zastúpených AK Legal cartel s.r.o. so sídlom v Bratislave, Ľubinská 18 proti žalovanej ANIMA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Sv. Vincenta 2, IČO: 44 592 640 o vypratanie nehnuteľnosti, vedenej na Okresnom súde Bratislava II. pod sp. zn. 12 C 66/2013, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2014 sp. zn. 4 Co 546/2014 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II uznesením z 28.apríla 2014 č.k. 12 C 66/2013-124 uložil žalobcom v 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne uhradiť žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia prvostupňového konania vo výške 299,16 eur a náhradu trov právneho zastúpenia druhostupňového konania vo výške 46,49 eur na účet právneho zástupcu a to do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Vychádzal zo zistenia, že podaním zo 4.decembra 2012 doručeným súdu elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu dňa 5.decembra 2013, žalobcovia 1/, 2/ zobrali návrh na začatie konania v celom rozsahu späť a žiadali konanie zastaviť. Neuvedli však dôvody, pre ktoré žiadajú konanie zastaviť. Na základe tejto skutočnosti bol súd toho názoru, že žalobcovia 1/, 2/ zaviniли zastavenie konania, keďže neuviedli dôvod späťvzatia návrhu. Preto podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. sú povinní žalovanej nahradiť trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia prvostupňového konania a odvolacieho konania. Na uvedený prípad nemožno aplikovať ustanovenie § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (advokátskej tarify), pretože žalobcovia 1/, 2/ sa v konaní nedomáhali vydania veci, ale vypratania nehnuteľnosti, čo sú pojmovo odlišné skutočnosti. Treba konštatovať, že výpočet trov právneho zastúpenia právnym zástupcom žalovanej nebol v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. a ustálenou súdnou praxou. Preto súd rozhodol o trovách prvostupňového konania a odvolacieho konania, vychádzajúc zo skutočnosti, že predmetom konania je vypratanie nehnuteľnosti a hodnotu sporu nie je možné jednoznačne určiť, čo dáva základ pre aplikáciu § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. pri určení výšky trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. septembra 2014 sp. zn. 4 Co 546/2014

zmenil napadnuté uzneseniu okresného súdu tak, že uložil žalobcom 1/ a 2/ povinnosť uhradiť spoločne a nerozdielne žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia prvostupňového konania vo výške 1 557,79 eur a náhradu trov právneho zastúpenia druhostupňového konania vo výške 331,36 eur na účet právneho zástupcu žalovanej do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Žalobcom 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania vo výške 331,36 eur na účet jej právneho zástupcu a to do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Poukázal na to, že v konaní o vypratanie nehnuteľnosti sa postupuje obdobne, ako v konaní o vydanie hnutelých vecí. Ide teda o žalobu, ktorá vzhľadom na skutočnosť, že uvedený rozsudok je možné vykonať len vypratáním nehnuteľnosti, má správne vo výrokovej časti petitu znieť na vypratanie nehnuteľnosti. Preto prichádza do úvahy aplikácia § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (advokátskej tarify) a odmena za jeden úkon právnej pomoci predstavuje sumu 506,21 eur vypočítanú z hodnoty nehnuteľnosti podľa predloženého znaleckého posudku, ktorá predstavuje sumu 41 794,10 eur. Na pojednávaní 5. decembra 2013 nedošlo len k vyhláseniu uznesenia, ale aj k prejednaniu späťvzatia žaloby žalobcami v 1/ a 2/ a k vyjadreniu súhlasu s takýmto späťvzatím. Preto za tento úkon právnej pomoci patrí právnenému zástupcovi žalovanej odmena vo výške jednej štvrtiny odmeny za úkon právnej pomoci. Vzhľadom na to odvolací súd priznal právnenému zástupcovi žalovanej náhradu trov prvostupňového konania za päť úkonov právnej pomoci, pričom za prvé dva úkony priznal odmenu vo výške tarifnej odmeny za jeden úkon podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z., nakoľko § 10 ods. 2 citovanej vyhlášky v súvislosti s vydaním veci bol účinný od 1. júla 2013. V závislosti od toho za ostatné úkony právnej pomoci priznal odvolací súd odmenu právneho zástupcu žalovanej (a následne aj náhradu trov konania) vo výške 506,21 eur za jeden úkon právnej pomoci, čo spolu predstavuje sumu 1 557,79 eur vrátane DPH.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia v 1/ a 2/ dovolanie. v ktorom žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu zmenil a uložil žalobcom v 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia prvostupňového konania vo výške 317,20 eur a náhradu trov právneho zastúpenia druhostupňového konania vo výške 45,42 eur na účet právneho zástupcu. Uviedli, že krajský súd pochybil, keď pri výpočte odmeny právneho zástupcu žalovanej aplikoval ustanovenie § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a vychádzal takto z hodnoty nehnuteľností, ktoré boli predmetom vypratania v tomto konaní a ktorých hodnotu ustálil krajský súd na sumu 41 794,10 eur. Nedomáhali sa totiž vydania veci, ale vypratania nehnuteľnosti, čo sú pojmovovo odlišné skutočnosti. Odvolací súd pri aplikácii § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v otázke výpočtu odmeny právneho zástupcu žalovanej a ustálenia trov konania, rozhodol podľa iného ustanovenia vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ako to urobil súd prvého stupňa, ktorý vo veci aplikoval ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a/ citovanej vyhlášky. Odvolací súd však opomenul v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. umožniť dať priestor účastníkom konania, aby sa vyjadrili k novej aplikácii tohto iného ustanovenia (§ 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.) a k takému vyjadreniu účastníkov nevyzval. Odvolací súd tak založil svoje pozmeňujúce uznesenie na právnom názore odlišnom od právneho názoru súdu prvého stupňa, keď mal za to, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil aplikáciu príslušných ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Uvedený postup odvolacieho súdu je v rozpore so zásadou dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania a týmto postupom im odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom, čím je založená nielen prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale je naplnený i dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.

V sporoch o vypratanie zákon o súdnych poplatkoch, pokiaľ ide o vyrubenie súdneho poplatku upustil od jeho určenia podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka o súdnych poplatkoch percentuálnou sadzbou zo základu, ktorým bola hodnota nehnuteľnosti, ale stanovil súdny poplatok za takýto návrh pevnou sumou podľa písm. b/ danej položky podľa Sadzobníka súdnych poplatkov. Je teda zrejmé, že konanie o vypratanie je z hľadiska určenia výšky súdneho poplatku z návrhu sporom s jednotnou výškou súdneho poplatku bez ohľadu na hodnotu vypratávanej nehnuteľnosti. Preto by mal súd pri stanovení základu tarifnej odmeny vychádzať zo sadzby stanovenej pre spory s neoceniteľnou hodnotou veci. Tomu nasvedčuje aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 65/2008 z 29. septembra 2009). Naviac odvolací súd nepostupoval správne, ak sa stotožnil s námietkou žalovanej, ktorá tvrdila, že na pojednávaní nariadenom 5. decembra 2013 nedošlo len k vyhláseniu rozhodnutia, ale aj k prejednaniu späťvzatia žaloby. V danom prípade bolo možné späťvzatie

realizovať aj písomne, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobcovia vzali žalobu späť pred otvorením pojednávania vo veci samej, pričom v takom prípade súd nesúhlas žalovanej nezisťuje a späťvzatie žaloby na pojednávaní neprejednáva. Na základe toho navrhli, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil v zmysle petitu dovolania.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobcov nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia (o. i.) vtedy, ak ide o uznesenie o trovách konania. Dovolateľ napadol dovoláním uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodol o trovách konania. Takéto uznesenie je v § 239 ods. 3 O.s.p. zaradené medzi uznesenia, v prípade ktorých je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O.s.p. nie je relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Dovolatelia vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietali a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalobcovia 1/, 2/ namietali, že v konaní im bola odňatá možnosť pred súdom konať. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalobcovia 1/, 2/ odňatie možnosti konať pred súdom dávajú do súvislosti s postupom odvolacieho súdu, ktorý keď zvažoval použitie iného ustanovenia procesného predpisu pri rozhodovaní o náhrade trov konania než použil súd prvého stupňa, si nesplnil svoju zákonnú povinnosť vytvoriť im priestor na uplatnenie námietok a argumentov, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodovanie súdu o trovách konania. Z obsahu tejto námietky vyplýva, že postup súdu považujú za taký, ktorý je v rozpore s § 213 ods. 2 O.s.p.

Ustanovenie § 213 ods. 2 O.s.p. ukladá odvolaciemu súdu pred rozhodnutím o odvolaní, aby v prípade, ak je toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzvať účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Dovolací súd nepovažuje námietku žalobcov 1/, 2/, podľa ktorej ich mal odvolací súd osobitne vyzvať na vyjadrenie k novej aplikácii § 213 ods. 2 O.s.p. s odôvodnením, že na rozhodnutie o trovách konania chce aplikovať ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a

je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, za dôvodnú. Účelom ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. je totiž primárne zabrániť prekvapivému rozhodnutiu odvolacieho súdu z hľadiska právnej kvalifikácie merita veci podľa (odlišného ustanovenia) hmotného práva. Rozhodnutie o trovách konania je vnútorne jednotnou procesnoprávnou otázkou, pri ktorej nemožno samostatne hovoriť na jednej strane o ustanoveniach upravujúcich náhradu trov konania podľa zásady úspechu, resp. výsledku konania a na druhej strane o odlišných ustanoveniach (v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p.) tieto princípy modifikujúcich (viď uznesenie ÚS SR z 8. decembra 2011 sp. zn. II. ÚS 563/2011). Takýto názor je aj v súlade s názormi prezentovanými v odbornej právnickej literatúre (napr. Števček/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok - Komentár, Nakladatelství C. H. Beck, 2009, str. 635). Procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemôže mať atribúty tzv. prekvapivého rozhodnutia, a preto postupom odvolacieho súdu nedošlo v prípade žalobcov 1/, 2/ k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Súdna prax sa ustálila v názore, že procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemôže mať atribúty tzv. prekvapivého rozhodnutia. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 120/2013, ktoré bolo prijaté občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10. decembra 2013 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktorého právna veta znie: „Postup odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 O. s. p. neprichádza do úvahy pri rozhodnutí o trovách konania a ani pri iných nemeritórnych rozhodnutiach.“

Pokiaľ dovolatelia uvedené porušenie práva dávajú do súvislosti s právnou kvalifikáciou odvolacieho súdu pri rozhodovaní o trovách konania a ich nespokojnosťou s rozhodnutím, dovolací súd poukazuje na to, že právne závery, na ktorých založil odvolací súd svoje rozhodnutie, neboli spôsobilé založiť vady konania v zmysle § 237 O.s.p. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p., pretože právnym posudzovaním súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v tomto ustanovení. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti dovolateľom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovanej však žiadne preukázateľné trovy spojené s dovolacím konaním nevznikli, a preto jej táto náhrada trov dovolacieho konania nebola priznaná.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.